

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ „ТЕМЕЛКО НЕНКОВ“ – гр. ПЕРНИК

кв. „Твърди ливади“
тел. 076/ 60 29 13;
email: deveto.ou_pk@abv.bg

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И

ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание С Протокол №13/14.09.2018 г.

I. УВОД

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока:

Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равнопоставено социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната. В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1, т.9/.

Анализ на училищната среда.

В Обединено училище „Темелко Ненков“ – гр. Перник се обучават предимно деца и ученици от ромски произход. Голяма част от тях са от многодетни семейства. Има сираци, полусираци, деца живеещи с един родител, или при баби и дядовци, от социално уязвими семейства (безработни, с ниска степен на образование и липса на професионална квалификация, ниско ниво на здравна култура), за които не се полагат подходящи грижи. Част от децата са със здравословни проблеми – с увреждания, хронични заболявания или често боледуващи от инфекциозни болести. Малка част от тях живеят в социално неприемливи хигиенно-битови условия. В училището има и деца със специални образователни потребности, за които са създадени съответните условия. Съвкупността от ученици с различия често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование,
- умението за общуване с представители на различни култури,
- съзнателно изграждане на толерантност;

Особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Семейната среда често е пречка за процеса на образователна интеграция. Много от родителите не възприемат образованието като ценност. Част от децата и учениците

са от социално уязвими семейства (безработни, с ниска степен на образование и липса на професионална квалификация, ниско ниво на здравна култура), за които не се полагат подходящи грижи.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни. Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности. Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020);
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010-2020 г.)
- Закон за закрила на детето;
- Закон за защита от дискриминация;
- Закон за борба с домашното насилие;
- Закон за борба с трафика на хора;
- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008-2015 г.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане”, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Уязвими групи са ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, в риск, застрашени или

жертва на насилие, с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца от различни етнически групи и др. с идентифицирани нужди.

III. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

ОбУ „Темелко Ненков“ – гр. Перник осигурява подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги – Чл. 174. от ЗПУО.

На децата и учениците от ОбУ „Темелко Ненков“ – гр. Перник се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им – Чл. 176. (1) от ЗПУО.

Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик. За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в работят педагогически съветник и ресурсни учители. Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна. Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват там, където са детето и ученикът – в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие – Чл. 177. (1) от ЗПУО .

3.1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в ОбУ „Темелко Ненков“ – гр. Перник се избира координатор, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование. Координаторът има следните функции:

Общата подкрепа в ОбУ „Темелко Ненков“ – гр. Перник се осъществява от екип, ръководен от координатора, насочена е към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Тя включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на този закон;
3. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
4. консултации по учебни предмети;
5. кариерно ориентиране на учениците;
6. занимания по интереси;
7. библиотечно-информационно обслужване;
8. грижа за здравето;
9. поощряване с морални и материални награди;
10. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
11. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;

Заниманията по интереси могат да се организират от ОбУ „Темелко Ненков“ – гр. Перник или от ОДК или други центрове за личностно развитие. Кариерното ориентиране, провеждано от консултант от кариерен център също е част от общата подкрепа на учениците от първи до последния клас за училището. В училището функционира училищна библиотека, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците.

3.2. Допълнителна подкрепа за личностно развитие

Чл. 187. (1) от ЗПУО. Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

- работа с дете и ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация,
- рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация,

- рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна,
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици:

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с изяви дарби;
- с хронични заболявания.

Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на детето или ученика. Планът за подкрепа за децата и учениците по ал. 2, т. 1 определя и часовете за ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от ОБУ „Темелко Ненков“ – гр. Перник. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определено дете или ученик по чл. 187, ал. 2. В състава на екипа за подкрепа за личностно развитие задължително се включва психолог и логопед. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса на приобщаващото образование и/или с центрoвете за подкрепа за личностно развитие.

3.3. Екипът за подкрепа за личностно развитие – Чл. 189:

1. идентифицира силните страни на детето или ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. извършва оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика;
3. изготвя и реализира план за подкрепа;
4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
5. изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, ОБУ „Темелко Ненков“ – гр. Перник уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживее на детето с цел да социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение.

Обучението на деца и ученици със специални образователни потребности задължително се подпомага от ресурсен учител, съобразно потребността на детето и ученика – Чл. 193.

IV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	Постоянен	Педагогически съветник	
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	До 15.09.	Директор	
Екипна работа на учителите от даден клас	Постоянен	Класни ръководители, учители	При необходимост
Представяне на дейности по интереси в училището	01.10.	Учители	
Кариерно ориентиране и консултиране в 7 клас	03, 04 и 05.2019г.	Педагогически съветник, учители по специалност	

Дейности насочени към ученици със СОП, хронични заболявания и двигателни увреждания

Идентифициране на ученици със СОП	Постоянен	Класен ръководител, учители по предмети	
Оценка на потребности на ученици със СОП	постоянен	ЕПЦР	
Изграждане на адаптиран подход и вход, санитарен възел и специализирани места в класните стаи и залите	При необходимост	Директор	При необходимост
Създаване на специални условия за спиране и паркиране на МПС на учениците, които не могат да ползват стандартните транспортни услуги или страдат от тежки увреждания, които не позволяват	При необходимост	Директор	При необходимост

използването на пригоден обществен транспорт			
--	--	--	--

Дейности насочени към ученици без родители или с един родител

Сформиране на екип за подкрепа на личностното развитие включващ педагогически съветник, класен ръководител и ученик	Постоянен	Педагогически съветник, класен ръководител	
---	-----------	--	--

Дейности насочени към ученици от семейства с нисък социален статус

Осигуряване на учебни материали и помагала, поемане на транспортни разходи за подкрепа на крайно нуждаещи се ученици	При необходимост	Директор, Класни ръководители, Комисия по стипендии	
--	------------------	---	--

Дейности насочени към реинтеграция на отпаднали ученици

Мотивиране на родители и представители на близка семейна среда на отпаднали ученици да подкрепят тяхното връщане в училище	постоянен	Директор, Зам.-директори, учители	
Разработване на индивидуален план за работа с идентифицираните ученици, реинтегрирани в образователната среда за запълване на празнотите и пропуските в учебното съдържание		Директор, Зам.-директори	При необходимост
Обучение на педагогически специалисти за		Директор, Зам.-директори	При необходимост

работа с отпаднали деца и ученици			
Разработване на индивидуален план за работа с реинтегрираните ученици с цел запълване на пропуските в учебното съдържание		Директор, Зам.-директори	

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция.

Успешно интегрирани деца и ученици в мултикултурна образователна среда.

Повишен дял на учениците от етническите малцинства, завършили основно образование и първа степен на гимназиално образование

Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда в подготовката на педагогическите специалисти.

Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Всички участници в дейностите по програмата са поставени пред равни възможности за участие и реализация.

Всяка една от дейностите е фокусирана върху изграждане на среда, която да утвърждава принципа на равните възможности и липсата на дискриминация по отношение на пол, възраст, религиозни убеждения, физически увреждания и др.

За изпълнението на програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителската общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигане на поставените цели.